

FILOZOFIA

XV

RADA NAUKOWA

- prof. zw. dr hab. Andrzej ZALEWSKI, Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy
im. Jana Długosza w Częstochowie, (przewodniczący)
doc. PaedDr. Vlasta CABANOVÁ, PhD., Uniwersytet Žyliński
doc. PhDr. Tomáš HAUER, PhD., Uniwersytet Žyliński
prof. dr hab. Elżbieta JUNG, Uniwersytet Łódzki
prof. dr hab. Andrzej KANIOWSKI, Uniwersytet Łódzki
prof. Alexandre Costa LEITE, University of Brasilia, Department of Philosophy, Brazil
dr hab. Ryszard MIREK, Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie
prof. Raja NATARAJAN, School of Technology & Computer Science, Tata Institute
of Fundamental Research, Mumbai
prof. dr hab. Zlatica PLAŠIENKOVÁ, Comenius University, Bratislava
dr hab. Marek REMBIERZ, Uniwersytet Śląski
dr hab. Piotr STAWIŃSKI, Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej
w Krakowie
prof. dr hab. Viktor VASZKIEWICZ, Uniwersytet im. Dragomanowa, Kijów

LISTA RECENZENTÓW

- dr hab. Gabriela BESLER, Uniwersytet Śląski
dr hab. Piotr BOROWIK, Wyższa Szkoła Lingwistyczna w Częstochowie
prof. dr hab. Andrzej BRONK, Katolicki Uniwersytet Lubelski
prof. dr hab. Pavol DANCÁK, Uniwersytet w Preszowie
dr hab. Steffen HUBER, Uniwersytet Jagielloński
prof. dr hab. Ryszard KLESZCZ, Uniwersytet Łódzki
prof. dr hab. Jan Andrzej KŁOCZKOWSKI OP, Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie
dr hab. Hubert MIKOŁAJCZYK, Akademia Pomorska w Słupsku
s. dr hab. Tereza OBOLEVITCH, Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie
dr hab. Marek OTISK, Instytut Filozofii Akademii Nauk Republiki Czeskiej w Pradze,
Uniwersytet Ostrawski
prof. ThDr. Marek PETRO, Uniwersytet w Preszowie
dr hab. prof. UAM Andrzej PLUTA, Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu
Prof. PhDr. Mária POTOČÁROVÁ, PhD., Uniwersytet Komeńskiego w Bratysławie
dr hab. Wojciech RECHLEWICZ, Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy
dr hab. Krzysztof ŚLEZIŃSKI, Uniwersytet Śląski
prof. dr Miklós VASSÁNYI, Uniwersytet im. Gáspára Károliego Kościoła Reformowanego
na Węgrzech, w Budapeszcie
prof. dr hab. Krzysztof WIECZOREK, Uniwersytet Śląski

Nadesłane do redakcji artykuły są oceniane anonimowo przez dwóch Recenzentów

PRACE NAUKOWE
UNIwersytetu HUMANISTYCZNO-PRZYRODNICZEGO
IM. JANA DŁUGOSZA W CZĘSTOCHOWIE

FILOZOFIA

XV

redakcja
RYSZARD MISZCZYŃSKI

współpraca
MACIEJ WOŹNNICZKA

Częstochowa 2018

Redaktorzy serii
Ryszard MISZCZYŃSKI (redaktor naczelny)
Michał PŁÓCIENNIK (sekretarz redakcji)
Simon LUNN (redaktor językowy)

Redaktorzy tomu
Ryszard MISZCZYŃSKI

Redaktor naczelna wydawnictwa
Paulina PIASECKA

Korekta
Wiesław PASZKOWSKI

Redaktor techniczny
Piotr GOSPODAREK

Projekt okładki
Damian RUDZIŃSKI

PISMO RECENZOWANE

Wydanie tomu finansowane przez
Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy im. Jana Długosza w Częstochowie

Podstawową wersją periodyku jest publikacja książkowa

Strona internetowa czasopisma
wnsap.ajd.czyst.pl/znfilozofia; www.prace.filozofia.ajd.czyst.pl

Czasopismo indeksowane w bazach:
Bazhum; Central and Eastern European Online Library; ERIH PLUS; Index Copernicus; Polska Bibliografia Naukowa; EBSCO

© Copyright by Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy
im. Jana Długosza w Częstochowie
Częstochowa 2018

ISSN 2080-2005

Wydawnictwo Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego im. Jana Długosza w Częstochowie
42-200 Częstochowa, ul. Waszyngtona 4/8
tel. (34) 378-43-29, faks (34) 378-43-19
www.ujd.edu.pl
e-mail: wydawnictwo@ujd.edu.pl

Spis treści

STATUS NAUK FORMALNYCH I PRZYRODNICZYCH W BADANIU RZECZYWISTOŚCI

Marek PEREK

- Dobro jest tożsame z Jednym. Ontologiczne podstawy matematyzacji rzeczywistości z nauk niepisanych Platona a nowożytne aplikacje matematyki w nauce 11
- The Good Is Equated to the Unity. Ontological Foundations of Mathematization of the Reality in Plato's Unwritten Doctrines in Reference to Modern Applications of Mathematics in Science (Summary) 44

Joanna GRYGIEL

- Logical independence, its algebraic generalization and applications 45
- Logiczna niezależność, jej algebraiczne uogólnienie i zastosowania (Streszczenie) 51

Sebastian GAŁECKI, Mikołaj KMIECIK

- Krótką historia zasad antropicznych 53
- A Short History of Anthropic Principles (Summary) 69

W KRĘGU BADAŃ HISTORYCZNO-FILOZOFICZNYCH

Wojciech ZALEWSKI

- Pojęcie redukcji w *Ideji fenomenologii* Edmunda Husserla 73
- The concept of reduction in the Edmund Husserl's *The Idea of Phenomenology* (Summary) 83

Wojciech RECHLEWICZ

- Nauki filozoficzne a światopogląd według Kazimierza Twardowskiego i Tadeusza Czeżowskiego 85
- Philosophical sciences and a worldview according to Kazimierz Twardowski and Tadeusz Czeżowski (Summary) 96

Dawid NOWAKOWSKI

- Tak Immanentny, że aż Nieobecny? Chrystologia Erazma z Rotterdamu 97
- So immanent that absent? Christology of Erasmus of Rotterdam (Summary) 115

W KRĘGU FILOZOFII SPOŁECZNEJ I FILOZOFII KULTURY

Wiesława SAJDEK

- Wspólnota jako naturalne środowisko człowieka. Na podstawie *Polityki* Arystotelesa 119
- Community as the Natural Environment of Man on the Basis of Aristotle's *Politics* (Streszczenie) 134

Marcin KRUPA

- Nihilizm jako wyzwanie współczesności w filozofii Fryderyka
Nietzschego 135
Nihilism as a challenge of modern times in the philosophy of Friedrich Nietzsche
(Summary) 152

Patryk KACZMAREK

- Mądrość Powieści w filozofii Richarda Rorty'ego jako przykład
humanizmu postmodernistycznego 153
The Wisdom of the Novel in Richard Rorty's philosophy as an example
of postmodern humanism (Summary) 161

Norbert BOCIAŃSKI, Zbigniew SPERKA

- Kwestia wartości życia w ujęciu transhumanizmu. Transhumanizm
jako spadkobierca eugeniki? 163
The matter of the value of life in the formulation of Transhumanism.
Transhumanism as an heir to eugenics? (Summary) 175

Małgorzata MORAWIECKA

- W poszukiwaniu istoty tożsamości człowieka (cz. 1) 177
Searching for identity of human beings (part 1) (Summary) 192

W KRĘGU BADAŃ POLSKIEJ MYŚLI FILOZOFICZNEJ

Gabriela BRUDZYŃSKA-NĚMEC

- Próba filozofii z ducha słowiańskiego. Biograficzne i historyczne
aspekty pracy filozoficznej Bronisława Ferdynanda Trentowskiego
w Badenii 195
Attempt at philosophy out of the Slavic spirit. Biographical and historical aspects
of Bronisław Ferdinand Trentowski's philosophical work in Baden (Summary) 205

Bartłomiej K. KRZYCH

- Ksiądz Augustyn Jakubisiak – „rdzennie polski myśliciel” (?) 207
Father Augustyn Jakubisiak – “indigenous Polish thinker” (?) (Summary) 225

OBECNOŚĆ REFLEKSJI FILOZOFICZNO-ETYCZNEJ W EDUKACJI

Anna FALANA-JAFRA

- Potrzeba świata filozofów (?) 229
The world of philosophers is needed (?) (Summary) 236

Maciej WOŹNICZKA

- Etyka wykładu. Problem tzw. „kwestii trudnych” 237
Ethics of a Lecture. The Problem of the So-Called “Difficult Matters” (Summary) 255

RECENZJE I SPRAWOZDANIA

Michał PŁÓCIENNIK

Bio-etycznie o bioetycznych sporach [rec.] Barbara Chyrowicz,
Bioetyka. Anatomia sporu, Wydawnictwo Znak, Kraków 2015 259

Michał PŁÓCIENNIK

We're still on the road! Sprawozdanie z V ogólnopolskiej konferencji
naukowej z cyklu Górskie Filozofowanie: *Kim jesteś, człowieku XXI
wieku? Współczesna problematyka antropologiczna*. Schronisko
PTTK im. Wł. Orkana na Turbaczu 1283 m n.p.m. (Gorce),
29 czerwca – 1 lipca 2018 r. 271

Informacje dla Autorów

I. Wymagania podstawowe

1. Dokument powinien zostać dostarczony w postaci elektronicznej, w pliku typu „doc” (program Word).
2. Format: A4 standardowego maszynopisu (marginesy: 25 mm), czcionka Times New Roman, 11 punktów, odstęp 1,5 wiersza.
3. Stopień pisma w materiałach uzupełniających (tabele, przypisy, podpisy) powinien być o 2 punkty mniejszy od stopnia pisma tekstu głównego (9 pkt). Maksymalna szerokość tabeli to 12,5 cm przy układzie pionowym i 18 cm przy układzie poziomym.
4. Imię i nazwisko autora w lewym górnym rogu, poniżej numer ORCID i afiliacja; tytuł tekstu wyśrodkowany i wytłuszczony.
5. Przy wykorzystaniu jakichkolwiek materiałów pochodzących z innych publikacji należy stosować się do przepisów wynikających z prawa autorskiego.

II. Tekst główny

1. Akapity należy rozpoczynać wcięciem ustawionym jednakowo dla całego dokumentu (za pomocą linijki górnej bądź w oknie formatowania akapitu).
2. Dokładne **cytaty** wprowadza się za pomocą cudzysłówów „drukarskich”. Cytat w cytacie oznacza się cudzysłowem «francuskim». Cudzysłów francuski należy wstawiać z tabeli znaków (polecenie: wstaw symbol). Można też stosować oddzielny akapit o mniejszym stopniu pisma.
3. Odmianą pochyłą (*kursywą*) zapisuje się ponadto: tytuły dzieł drukowanych (*O dobrej i złej polszczyźnie*, *Kamienie na szaniec*), wtrącenia obcojęzyczne (*a propos*, *ex lege*), łacińskie nazwy systematyczne (*Corvus corvus*), włoskie terminy muzyczne (*legato*).
4. Partie tekstu można wyróżniać poprzez **pogrubienie** lub **r o z s t r z e - l e n i e**. Nie stosuje się wyróżnienia poprzez podkreślenie. Należy również unikać łączenia **kilku rodzajów** wyróżnień. Wyróżnienia powinny być stosowane jednolicie i konsekwentnie w obrębie danej pracy.

III. Streszczenie, słowa kluczowe

1. Do artykułu należy dołączyć: jego streszczenie w języku polskim i angielskim oraz słowa kluczowe (maksymalnie 5 terminów) w języku polskim i angielskim.
2. Streszczenie w języku angielskim autor przygotowuje we własnym zakresie. Powinno ono stanowić skróconą wersję artykułu. Objętość tekstu załączonego streszczenia nie powinna przekraczać 200 wyrazów. Nad tekstem streszczenia należy podać przetłumaczony tytuł artykułu.

IV. Zasady podawania informacji bibliograficznej

1. Należy stosować tzw. oksfordzki system informacji bibliograficznej, to znaczy, że w tekście umieszcza się odsyłacze bibliograficzne, na końcu artykułu natomiast – bibliografię.
2. Odsyłacz bibliograficzny w tekście składa się z umieszczonego w nawiasie okrągłym nazwiska autora i daty wydania źródła, np. (Maruszewski 2005). W przypadku dokładnych cytatów podaje się też numer strony oddzielony od roku wydania przecinkiem, np. (Maruszewski 2005, 18–20). Odsyłacz można uzupełnić dodatkowymi krótkimi komentarzami, np. (cyt. za: Maruszewski 2005, 18; zob. Maruszewski 2005; por. Maruszewski 2005, 19).

V. Przykłady opisu bibliograficznego

Tytuły publikacji zwartych oraz artykułów należy formatować kursywą, tytuły czasopism ująć w cudzysłów. Tomy, numery, zeszyty należy zapisywać cyframi arabskimi, roczniki rzymskimi.

1. Monografia

Berne E. (2013), *Dzień dobry... i co dalej?*, przeł. M. Karpiński, Dom Wydawniczy Rebis, Poznań.

2. Artykuł w pracy zbiorowej lub wydawnictwie nieperiodycznym

Maruszewski T. (2005), *O dwoistości pamięci autobiograficznej*, [w:] E. Chmielnicka-Kuter, M. Puchalska-Wasył (red.), *Polifonia osobowości. Aktualne problemy psychologii narracji*, Wydawnictwo KUL, Lublin, 13–31.

Hallett M. (2010), *Frege and Hilbert*, [w:] M. Potter, T. Ricketts (ed.), *The Cambridge Companion to Frege*, Cambridge University Press, New York, 425–434.

Liptow J. (2009), *Zur Rolle der Sprache in „Sein und Zeit“*, [w:] B. Merker (Hrsg.), *Verstehen nach Brandom und Heidegger*, Felix Meiner Verlag, Hamburg, 27–46.

3. Artykuł w czasopiśmie lub serii wydawniczej

Schütze F. (1997), *Trajektorie cierpienia jako przedmiot badań socjologii interpretatywnej*, przeł. M. Czyżewski, „Studia Socjologiczne” 1, 11–56.

Miszczyński R. (2011), *Stanisława Leśniewskiego drugie rozwiązanie antynomii Russella*, [w:] R. Miszczyński (red.), „Prace Naukowe Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie. Filozofia” 8, 163–172.

4. Praca zbiorowa

Tesser A., Felson R.B., Suls J.M. (2004), *Ja i tożsamość*, przeł. A. Karolczak, Wydawnictwo GWP, Gdańsk.